

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

De Tempore Hyemales

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo. ii. p[ro] Quing[ua]gesima.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30599

quibus Phil. iij. Multi enim ambulantes sepe dicebant vobis: nunc autem flens dico infirmis crucis Christi: quorum deus venter est etc. **Q**uesturpe est sic carnaliter vivere. Habent enim carnales delicta in executione vilitate: in duratione breuitate: in clusione grauitate. De primo Arist. ij. ethic. Peccata incontinentie sunt maxime exprobrabilia quia sunt circa delectationes conuenientes nobis et brutis. vnde per eas homo brutalis efficitur. et Be. vi. mo. Peccata carnalia sunt maioris infamie. De secundo Greg. Momentaneum est quod delectatur sed eternum quod cruciat. De tertio Apoc. xvij. Quantum se glorificauit et in delictis suis tantum dante ei tormentum lucrum. et Boetius. Tristes sunt voluptatum exitus. **S**econda ratio est: ut in xl. labor et penitentia leuius proferamur. Heb. xij. Recordate eum qui talem aduersum seipsum sustinuit contradictionem ut non fatigemini animis vestris deficientes. **T**ertia ut contra vitia et demones viriliter resistamus. j. Pe. iij. Christus in carne passus et vos eadem cogitatione armamini. Christi passio recordata deuote et contemplata animam fortificat et tentationes. Cassiodorus. Crux est victoria Christi proditioni diaboli. Et hoc facit precipue nos inflammare ad amorem dei. Berni. Super omnia te reddit amabilem bone iesu: calix quem bibisti opus redemptionis nostre.

Tertius ar. Audistis etc. Pensate ergo quantum debemus habere charitatem fidelitatemque domino qui pro nobis mortuus est etc. Nam dicitur. xxij. q. v. Regibus et principibus fide et reuerentiam exhibere tenemur. Si apud etc. Et si infidelitas obseruanda est domino temporaliter: multo fortius domino nostro iesu Christo: precipue nostro benefactori. Nam et. l. de. ff. de pe. hereditate. §. Si si dotarius donatori naturaliter obligatur: Multum ergo obligamur Christo qui se nobis et pro nobis donauit. Notate si quis vestrum regiam offenderet dignitate siue maiestatem et veniret filius regis ad eum dicens Amice scio quia filius mortuus es sed volo mori pro te etc. ut sias heres regni mihi debiti. quoniam tu teneres ille filium regis diligeres quantum caluere deberet ne sibi displiceret. Expone notando illud Jo. iij. Diligamus dominum quoniam ipse prior dilexit nos.

Sermo. ij. p. Quinquagesima.

Ece ascendi

Emus etc. Charitas patiens est benigna est non agit propter amorem non inflat non est ambitiosa non querit quod sua sunt etc. usque ibi: omnia sustinet. j. Co. xij. Ibi tangit utilitatem charitatis per quas etc. Nam vix ad pene tolerationem. Ad culpam euersionem. Ad boni operis executionem. Propter primum dicit Charitas patiens est etc. Lañ. vi. Fortis est mors dilectio. Propter secundum dicit non agit propter amorem non inflat etc. Prover. b. iij. Uniuersa delicta operit charitas. Propter tertium dicit benigna est: et gaudet sperare omnia credit omnia sperat Sap. vij. Generunt autem mihi omnia bona propter cum illa et innumerabilis honestas etc.

Ecce etc. **P**rimus ar. An sine gratia ex naturalibus possit aliquis facere meritum ascendendi hierosolimam etc. sic. Diuina liberalitas excedit humanam sed propter hoc apud hominem mereri etiam si nunquam habuerit gratiam suam: multo magis apud deum. Con. ra. Rho. vj. Gratia dei vita eterna. Rndet Tho. in. j. q. v. Meritum hominis est ex proportionatione diuina. actus autem cuiuslibet rei non ordinatur diuinitus ad aliquid excedens proportionem sui principii productiui: sed vita eterna excedit proportionem nature create. Excedit etiam et cognitionem et desiderium secundum illud. j. Co. ij. Oculus non vidit nec auris etc. Ite natura creata non potest esse sufficiens principium productiuum actus meritorij vite eterne nisi supradat deum supernaturalis quod est gratia. Est autem et alia ratio. Pro statu corrupto est peccatum dei offensum et excludens vitam eternam. propter quod nullus in peccato existens propter illam mereri nisi prius reconciliatus deo peccato dimisso: quod non fit sine gratia. peccatum ergo non debet vita sed mors. Ro. vj. Stipendia peccati mors. Hec tho. **P**ro fun. Cuiuslibet bono operi suum dabit primum. Virgilius. Intantum premia magna feret mens que sibi conscientia recti est. et Seneca. ad Lucil. Virtus prestat gaudium seculi. et Boetius. Nunquam sine premio frutes. Sed querit Verum sine gratia. Dicitur. Ex quo concluditur quod fugienda sunt peccata Ecclesie. xij. Quasi a facie colubini fuge peccatum etc. Peccatum ut venenum intoxicat animam et mortificat

¶ Dñica in Quinquagesima

eat oēm p̄tutē. Tanq̄ mortifex ē vt q̄siu
est in aia nihil ibi possit ēē vite. Nihil me/
riti. 3o de pctō dī Hiero. xvij. Erit quasi
myrice in deserto / qz sine fructu vtili nō po
terit hoīs opatio. 4o placere: nisi p̄us ope
rans ip̄e deo placeat. ¶ Figura Genes. iij
Respexit dñs ad abel / qz ad cain p̄o nō re
spexit. Et nota qz dīc̄ p̄mo ad abel / r̄ deim/
de ad munera ei⁹. Abel interp̄at lucr⁹. r̄
sigt̄ eū q̄ amare luger p̄ pctis: q̄ p̄ tales la
chrymas deo grat⁹ efficit. r̄ p̄ p̄ns ei⁹ opa
P̄s. De vitā meā annūciaui tibi: posuisti
lachrymas meas in ōspectu tuo. Et 3o de
impio nō penitēte dī Sap. xiiij. Odio est
impl⁹ r̄ impietas ei⁹.

Secundus ar. est p̄sideratio affectuo
se deprecationis p̄ quā sursum ascendi/
mus. Nam vt dīc̄ Dam. Oīo est ascensus
mentis in deū. In euangelio ponit̄ hec p̄si/
deratio exemplo ceci deprecantis p̄ sua illu/
minatione. Vñ dīc̄ in euangelio. Factū est
aut̄ cū appropinq̄ret hiericho: cec⁹ q̄dam
sedebat secus viā r̄c. Vbi r̄c in euange/
lio describunt̄ ibidē nobis contēplanda q̄
parent.

¶ Primū deprecans miseranda dispositio.

¶ Scdm̄ deprecationis laudanda conditio.

¶ Tertiu deuoiois imitanda p̄tinuatio.

¶ Primū igit̄ r̄c. Cecus: moral̄ est pctō: q̄
nō videt vbi corrui. Sophonie. j. Ambu
labunt̄ cecī qz dño peccauerūt. sedet sec⁹
viā r̄ non in viā q̄ charitas est. j. Cor. ij.
Adhuc excellentiorē viā vob̄ demonstro.
Sequit̄. Si linguis hoīm loqr̄ r̄c. Secus
viā sedet q̄ viā cogit̄ et alijs oñdit: nec p̄
eā ambulat. Sedet in quā / qz in pte erect⁹
ēq̄ntū ad intellectū: r̄ in pte depressus in
terrā. s. q̄ntum ad affectū. Aug. Precipit̄
sequit̄ tardus aut null⁹ affect⁹. Est etiam
pctō: mendicus: carēs grā r̄ merit⁹. bern.
Pernitiosa paup̄tas est merit⁹ penuria.

¶ Scdm̄ deprecationis laudanda conditio.

Quia clamat. In q̄ oñdit affectionis ma
gnitudo d. Jesu fili dauid mi. r̄c. vbi p̄si
tes saluatoris pietatē cum dīc̄ Jesu. Hūa
nitatis p̄ratē / cum dīc̄ fili dauid. Charit̄
tatis p̄ratē / cum dīc̄ miserere mei. Dei
em̄ p̄rium est misereri. Vñ notant̄ ei⁹ de
uotio r̄ fides / q̄ sunt p̄ditiones oīoni que
niētes / cū hūilitate. Que q̄dē hūilitas no
tat̄ in h̄ qz miscōiaz petit: suā indigētā re

co noscēs. De p̄mo p̄s. Desideriū paup̄
rū exau. dñs. De scdo Zac. j. Postuler̄ ar
in fide nihil hesitās. De tertio p̄s. Respe
xisti oīonē hūilitū r̄c. ¶ Tertiu: deuotiois
imitanda p̄tinuatio. qz lz increparet a tur
ba: tñ multo maḡ clamabat. Spūaliter:
p̄tereūtes ceco silentiū imponere volūt: qz
imūdi spūs 3 eū q̄ ad lumē gr̄e redire cū
p̄t̄ alti⁹ impugnat̄. nec soli imūdi spūs: lz
et ip̄a peccādi s̄uetudo r̄ turba phantasi
arū r̄ cogitationū durī incipit rebellare.
Sed q̄ alti⁹ se sentit impugnat̄: eo forit⁹
exēplo huius ceci dīc̄ clamare in oīone. Et
fm̄ Hugo. Si ad p̄mas lachrymas deus
nō exaudiat: hō clamare n̄ sinat. Magna
em̄ p̄mia sunt mult⁹ pctō comparada. Ne
qz em̄ diuina pietas adiutorū se petēti ne
gabūt si ille petēdo ab oīone nō defic̄. S̄
heu sunt mlti q̄ vellēt alios orare p̄ se: lz
seip̄os p̄ oīonē p̄riā nolunt iuuare. Exem
plū de q̄drigario / cū q̄driga cecidisset:
r̄ ip̄e sedēs i luto a trāscūtib⁹ peteret adiu
torū. Quidā nobil̄ supueniēs manū ex
tendit vt eū iuuaret. Qui vidēs qz ille m̄
ser surgere nollet nec ad q̄drigā leuandus
manū apponeret: recessit indignat⁹ dī. Ex
q̄ tu miser nō iuuas te: nec ego curā habe
bo de te. Sic facit̄ c̄b̄s. Aug⁹. Qui fecit̄
te sine te / nō iustificabit te sine te.

¶ Pro tertio ar. Audistis r̄c. Studeat̄
exemplo hui⁹ cecū lumē gr̄e deuote
postulare. Notādo qz Hiero. dīc̄ de p̄se. vj.
vj. Nō mediocrit̄. Nunq̄d̄ p̄boz multitu
dine flecti de⁹ vt hō p̄t̄: Non em̄ p̄bo tñ:
lz corde orand⁹ ē de⁹. Orand⁹ ē etiā mul
tū reuerent̄: exēplo libertoz q̄ magnā re
uerentiam tenent̄ suis manumissozib⁹ i oī
bus exhibere. E. de ius vocādo. l. j. vitz
Sic bonis. Pone casum etiā de eo q̄ a p̄
cipe petit̄ grāz siue remissionē cāe criminal̄
p̄ filio aut seip̄o r̄c. Exponet applica notā
do illud Lu. xj. Petite r̄ dabit̄ r̄c.

¶ Sermo. iij. p̄ Quinquagesima.

¶ Ecce ascendi

¶ Primus r̄c Charitas nūq̄ excedit
r̄c. vsq̄z ibi / sic r̄ cognit⁹ sum. j.
Cor. xij. Vbi oñdit charitatē stabilitatē
p̄ quā ascendēdū ē r̄c. In illis p̄bis notat̄.